

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

سال اول یازدهم دوره

تاریخ چاپ

شماره چاپ

شماره ثبت ۴۳۴

عادی

نظام جامع مدیریت داده‌های کشور و تسهیل ارائه خدمات الکترونیکی به مردم

کمیسیون های ارجاعی

	اصلی:
	فرعی: -

معاونت قوانین

باسمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً طرح ذیل که به امضای ۴۱ نفر از نمایندگان رسیده است، جهت طی مراحل قانونی تقدیم می‌شود.

مقدمه (دلایل توجیهی):

ایجاد بستری آینده پژوهانه برای جمهوری اسلامی ایران در راستای فراهم سازی نظام یکپارچه جامع مدیریت داده‌های کشور همراه با رویکرد های نوین اداره امور عمومی کشور نظیر دولت هوشمند، شهر هوشمند و اقتصاد هوشمند همگی بر پهنه مفهوم تحول دیجیتال قابل دستیابی و انجام خواهد بود اما ساختار فعلی اجرایی کشور اقدام در بستر دولت الکترونیک را بصورت جزیره‌ای و پراکنده و در عمل شعارگونه انجام داده است. این قانون ضرورت یکپارچه سازی جامع مدیریت داده‌های کشور را فراهم خواهد آورد تا با هماهنگی و همکاری کلیه نهادهای تصمیم گیر و اجرایی بتوان شرایطی را ایجاد کرد که رویکرد تحول دیجیتال را در کشور به طور جدی و در بستری اصولی و یکپارچه آغاز نمود

لذا طرح ذیل تقدیم می‌شود:

علی اکبر کریمی - غلامحسین کرمی - کیومرث سرمدی واله - مجید نصیرائی - یعقوب رضازاده - حسینعلی حاجی دلیگانی - سیدعلی یزدی خواه - غلامعلی کوهساری - اسماعیل حسین زهی - مالک شریعتی نیاسر - فرهاد بشیری - علی اکبر بسطامی - احسان ارکانی - اصغر سلیمی - رحمت اله نوروزی - جلال محمودزاده - رحمت اله فیروزی پوربادی - سیدمحمد پاک مهر - مجتبی بخشی پور - احمدحسین فلاحی - جعفر قادری - علیرضا سلیمی - ابوالفضل ابوترابی - پرویز اوسطی - محمدحسین حسین زاده بحرینی - علی خضریان - احمد محرم زاده یخفروزان - نصراله پژمان فر - سیدجواد حسینی کیا - رسول فرخی میکال - مرتضی آقاپهرانی - جواد نیک بین - علی اکبر علیزاده برمی - سیدمحمد مولوی - موسی احمدی - حسین امامی راد - علیرضا عباسی - رضا آریان پور - حسین میرزائی - قاسم ساعدی - مصطفی طاهری

عنوان طرح:

نظام جامع مدیریت داده‌های کشور و تسهیل ارائه خدمات الکترونیکی به مردم

ماده ۱- سازمان ثبت احوال کشور با تمام وظائف، اختیارات، اموال و دارائی‌ها و نیروی انسانی از وزارت کشور منتزع و با نام سازمان مدیریت داده‌های کشور که در این قانون به اختصار «سازمان» نامیده خواهد شد، زیر نظر مستقیم رئیس جمهور به فعالیت خواهد پرداخت و علاوه بر وظائف قانونی سازمان ثبت احوال کشور، وظائف تعیین شده در این قانون را نیز بر عهده خواهد داشت.

ماده ۲- ارکان سازمان به شرح زیر خواهد بود:

۱- هیئت امناء

۲- شورای هماهنگی و نظارت بر داده‌های کشور

۳- رئیس سازمان

ماده ۳- هیئت امنای سازمان مرکب از رئیس جمهور (به عنوان رئیس هیئت امناء)، رئیس قوه مقننه، رئیس قوه قضائیه، رئیس ستاد کل نیروهای مسلح و رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام خواهد بود.

ماده ۴- هیئت امناء وظیفه تصویب سیاست‌های راهبردی مدیریت بر داده‌های کشور، تصویب و اصلاح اساسنامه سازمان و عزل و نصب رئیس سازمان را بر عهده خواهد داشت.

ماده ۵- به منظور سیاست‌گذاری، هماهنگی و نظارت بر داده‌ها، شورای هماهنگی و نظارت بر داده‌های کشور که در این قانون به اختصار «شورا» نامیده خواهد شد با ترکیب زیر تشکیل می‌شود:

(۱) رئیس سازمان (به عنوان رئیس شورا)

(۲) نماینده تام‌الاختیار قوه قضائیه

(۳) نماینده تام‌الاختیار ستاد کل نیروهای مسلح

(۴) معاون ذی‌ربط یا نماینده تام‌الاختیار وزارت اطلاعات

(۵) معاون ذی‌ربط یا نماینده تام‌الاختیار وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات

- ۶) معاون ذی‌ربط یا نماینده تام‌الاختیار وزارت کشور
- ۷) معاون ذی‌ربط یا نماینده تام‌الاختیار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
- ۸) معاون ذی‌ربط یا نماینده تام‌الاختیار وزارت امور اقتصادی و دارایی
- ۹) معاون ذی‌ربط یا نماینده تام‌الاختیار بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
- ۱۰) معاون ذی‌ربط یا نماینده تام‌الاختیار سازمان برنامه و بودجه کشور
- ۱۱) معاون ذی‌ربط یا نماینده تام‌الاختیار نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران
- ۱۲) معاون ذی‌ربط یا نماینده تام‌الاختیار سازمان اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی
- ۱۳) رئیس مرکز ملی فضای مجازی
- ۱۴) رئیس یا نماینده تام‌الاختیار سازمان امور مالیاتی کشور
- ۱۵) رئیس یا نماینده تام‌الاختیار مرکز آمار ایران
- ۱۶) یک نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی (به عنوان ناظر)

ماده ۶- وظائف و اختیارات شورا به شرح زیر است:

- الف) تصویب سیاست‌های راهبردی سازمان و نظارت بر حسن اجرای آنها؛
- ب) سیاست‌گذاری نظام نگهداری، پردازش، دسترسی، یکپارچه‌سازی، تبادل، به اشتراک‌گذاری و امنیت داده‌ها و اطلاعات ملی در کشور؛
- ج) تجدید نظر در سیاست‌های کلی سازمان در چارچوب شرح وظائف مصوب؛
- د) رسیدگی به گزارش رئیس سازمان در مورد اقدامات و برنامه‌های انجام شده؛
- ه) تصویب ساختار تشکیلاتی سازمان و تعیین پست‌های سازمانی مورد نیاز به پیشنهاد رئیس سازمان با رعایت مقررات مربوطه؛

و) تصویب مقررات مالی، اداری و استخدامی سازمان و مراکز و واحدهای تابعه با رعایت قوانین مربوط؛

ز) تصویب دستورالعمل‌های تخصصی مورد نیاز فعالیت‌های سازمان به پیشنهاد رئیس سازمان.

ماده ۷- تبادل داده‌ها بین دستگاه‌های اجرائی و تبادل داده‌ها بین دستگاه‌های اجرائی با کسب و کارها و کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی با رعایت اصول حفاظتی و امنیتی با نظارت سازمان انجام می‌شود. هرگونه تبادل داده‌ها خارج از نظارت سازمان و بدون رعایت قوانین موجود و مصوبات شورا ممنوع است. هر شخص به هر نحو در اجرای این قانون اخلاص نماید به عنوان اخلاص در نظام مدیریت کشور تحت تعقیب کیفری قرار گرفته، حسب مورد به حداکثر کیفرهای مقرر در قانون جرائم رایانه‌ای یا سایر قوانین مربوط محکوم می‌شود و چنانچه مرتکب، کارمند دستگاه اجرائی باشد به انقصال از شش ماه تا سه سال محکوم می‌شود و چنانچه ارائه‌دهنده خدمات باشد، به ممنوعیت از فعالیت از یک تا سه سال محکوم می‌شود.

ماده ۸- رئیس سازمان از بین افراد متخصص و متعهد برای مدت پنج سال با رأی اکثریت هیئت امناء انتخاب و با حکم رئیس جمهور منصوب می‌شود و به عنوان عالی‌ترین مقام سازمان وظیفه اداره امور سازمان را بر عهده خواهد داشت.

ماده ۹- سازمان مکلف است طی مدت یک سال از زمان لازم‌الاجرا شدن این قانون نسبت به ایجاد «سامانه ملی داده‌ها» که حسب مورد در برگیرنده کلیه داده‌های هویتی، نشانی، تحصیلی، بهداشتی و درمانی، شغلی، حقوقی و قضایی، مجوزهای کسب و کار، اموال و دارائی، سرمایه‌گذاری، بانکی و مالیاتی کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی و خارجی مقیم ایران باشد، اقدام نماید.

تبصره - وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف است بسترهای ارتباطی امن و مبتنی بر شبکه ملی اطلاعات را برای استقرار و توسعه سامانه ملی داده‌ها فراهم کند.

ماده ۱۰- «سامانه ملی داده‌ها» به کلیه پایگاه‌های داده‌ای کشور مندرج در جدول ذیل این ماده که در اختیار دستگاه‌های اجرائی می‌باشد، متصل خواهد شد و اطلاعات پایگاه‌های مذکور باید به صورت برخط در سامانه ملی داده‌ها قابل بهره‌برداری باشد.

تبصره ۱: سایر پایگاه‌های داده‌ای موجود و جدید نیز با تصویب شورا به این فهرست اضافه خواهند شد.

تبصره ۲: شورا می‌تواند حسب ضرورت دستور ادغام یا تفکیک پایگاه داده‌های موجود کشور را صادر کند.

دستگاه متولی پایگاه

نام پایگاه اطلاعات پایه

ردیف

سازمان ثبت احوال کشور	۱ پایگاه ملی هویت اشخاص حقیقی
سازمان ثبت اسناد و املاک کشور	۲ پایگاه ملی هویت اشخاص حقوقی
شرکت ملی پست ج.ا.ا.	۳ پایگاه نظام ملی نشانی‌گزاری مکان محور کشور
سازمان ثبت احوال کشور	۴ پایگاه اطلاعات مکان اقامت اشخاص حقیقی
سازمان ثبت اسناد و املاک کشور	۵ پایگاه اطلاعات مکان اقامت اشخاص حقوقی
وزارت صنعت، معدن و تجارت	۶ پایگاه کالا و خدمات (ایران کد)
وزارت صنعت، معدن و تجارت	۷ پایگاه اطلاعات کسب و کارها و مشاغل کشور
نیروی انتظامی ج.ا.ا.	۸ پایگاه وسائط نقلیه کشور
سازمان اداری و استخدامی	۹ پایگاه مدیریت خدمات دولت
قوه قضائیه	۱۰ پایگاه ثبت نام الکترونیک قوه قضائیه
سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی	۱۱ پایگاه اطلاعات شبکه احراز هویت کاربران ارتباطی (شاهکار)
وزارتین علوم و بهداشت و دانشگاه آزاد اسلامی	۱۲ پایگاه اطلاعات تحصیلی
سازمان ثبت اسناد و املاک کشور	۱۳ پایگاه ملی اسناد و املاک و حدنگاری (کاداستر) کشور
سازمان بیمه سلامت ایران	۱۴ پایگاه ملی بیمه‌های سلامت کشور
قوه قضائیه	۱۵ پایگاه احراز هویت قوه قضائیه
وزارت رفاه تعاون کار	۱۶ پایگاه ملی رفاه ایرانیان
وزارت امور اقتصاد و دارایی	۱۷ پایگاه اطلاعات مجوزهای کسب و کار کشور
سازمان فناوری اطلاعات ایران	۱۸ پایگاه ملی اطلاعات داده‌های باز کشور Open Data
وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی	۱۹ پایگاه ملی سلامت (پرونده الکترونیکی، نظام پزشکی، غذا و دارو)
سازمان امور مالیاتی کشور	۲۰ پایگاه مالیاتی کشور
وزارت امور اقتصادی و دارایی	۲۱ پایگاه اطلاعات مالی
بانک مرکزی ج.ا.ا.	۲۲ پایگاه اطلاعات خدمات بانکی و پولی کشور
سازمان برنامه و بودجه	۲۳ پایگاه اطلاعات مکان محور کشور SDI
مرکز آمار ایران	۲۴ پایگاه ملی اطلاعات و آمار کشور
قوه قضائیه	۲۵ پایگاه اطلاعات سجل کیفری کشور
وزارت کشور	۲۶ پایگاه اطلاعات تقسیمات کشوری
وزارت راه و شهرسازی	۲۷ پایگاه اطلاعات املاک و اسکان
سازمان برنامه - سازمان نقشه‌برداری کشور	۲۸ پایگاه اطلاعات نقشه کشور
وزارت آموزش و پرورش	۲۹ پایگاه اطلاعات دانش‌آموزی و مدارس
سازمان بورس و اوراق بهادار	۳۰ پایگاه اطلاعات اوراق بهادار (شامل سجام)
مجلس شورای اسلامی	۳۱ پایگاه ملی قوانین و مقررات کشور

ماده ۱۱- فهرست داده‌های مورد نظر سازمان در مورد هر یک از پایگاه‌های داده‌ای کشور جهت اتصال و بهره‌برداری در سامانه ملی داده‌ها و برنامه زمان‌بندی آن پس از تصویب در شورا توسط سازمان به دستگاه‌های ذی‌ربط ابلاغ می‌شود.

ماده ۱۲- تشکیل پایگاه‌های داده‌ای جدید توسط دستگاه‌های اجرائی کشور یا سایر اشخاص منوط به اخذ مجوز از سازمان خواهد بود.

ماده ۱۳- پاسخ استعلام سازمان از پایگاه‌های داده‌ای کشور باید به صورت برخط به سازمان ارائه شود.

ماده ۱۴- هرگونه نگهداری، دسترسی یا پردازش داده‌ها توسط دستگاه اجرائی یا سایر اشخاص نافی مالکیت عمومی و اعمال حاکمیت ملی بر داده‌ها توسط سازمان نخواهد بود.

ماده ۱۵- در صورتی که داده‌های موجود در پایگاه‌های داده‌ای کشور به تشخیص شورا ناقص بوده و نیاز به تکمیل داشته باشد، فهرست نواقص داده‌ها و برنامه زمان‌بندی تکمیل آنها پس از تصویب در شورا توسط سازمان جهت اقدام به دستگاه‌های ذی‌ربط ابلاغ خواهد شد.

ماده ۱۶- طی مدت یک ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون، مرکز ملی تبادل اطلاعات (NIX) با کلیه امکانات سخت‌افزاری، نرم‌افزاری و نیروی انسانی از وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات منتزع و به سازمان منتقل می‌شود.

ماده ۱۸- داده‌های مربوط به کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی در سامانه ملی داده‌ها برای انجام کلیه امور اداری در دستگاه‌های اجرائی، ملاک عمل خواهند بود. کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی که به صحت داده‌های مربوط به خود اعتراض دارند، حسب مورد باید در بستر فراهم شده از سوی دستگاه اجرایی ذی‌ربط یا سازمان، نسبت به اصلاح و بروزرسانی آنها اقدام کنند.

ماده ۱۹- کلیه دستگاه‌های متولی پایگاه‌های داده‌ای کشور مکلفند ساز و کار فنی و استانداردهای لازم برای حفظ امنیت فنی داده‌ها و جلوگیری از هک شدن پایگاه‌های داده‌ای تحت مدیریت خود را ایجاد و رعایت کنند.

تبصره - وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف است همکاری لازم برای حفظ امنیت فنی پایگاه‌های داده و جلوگیری از هک شدن را با همه دستگاه‌های مسئول ایجاد پایگاه‌های داده‌ای کشور داشته باشد.

ماده ۲۰- مسئولیت حفظ محرمانگی داده‌ها و اطلاعات اشخاص بر عهده دستگاه‌های تولیدکننده و پردازش‌کننده است و در صورت هرگونه کوتاهی یا تخلف، با مسبب، برابر با احکام مندرج در مواد ۷۲۹ تا ۷۳۳ قانون مجازات اسلامی (قانون جرائم رایانه‌ای)، برخورد می‌شود.

تبصره- استفاده عمومی از داده‌های ثبت شده در پایگاه داده‌های کشور و سامانه ملی داده‌ها فقط در صورتی مجاز است که منجر به شناسائی شخص موضوع داده نشود.

ماده ۲۱- سازمان مجاز است با استفاده از سامانه ملی داده‌ها، داده‌های مورد درخواست دستگاه‌های اجرائی یا سایر اشخاص حقوقی کشور را با توجه به وظائف و مأموریت‌های قانونی آنها و مصوبات شورا، تهیه و در اختیار آنها قرار دهد.

ماده ۲۲- سازمان مکلف است خدمات مرتبط با سامانه ملی داده‌ها را در خصوص موارد زیر به ذی‌نفعان ارائه دهد.

الف) ارائه اطلاعات ثبت شده در پایگاه داده‌های متصل به سامانه ملی داده‌ها در مورد شخص متقاضی

ب) فراهم کردن سازوکار لازم برای دریافت درخواست‌ها، بررسی و اصلاح اطلاعات متقاضیان در پایگاه داده‌های متصل به سامانه ملی داده‌های کشور توسط دستگاه‌های اجرائی متولی و ارائه پاسخ نهایی به متقاضیان

ماده ۲۳- دسترسی به اطلاعات ثبت شده اشخاص و در سامانه ملی داده‌ها و پایگاه داده‌های کشور متصل به آن صرفاً با رعایت و حفظ محرمانگی آنها مجاز است و سازمان موظف است سوابق تراکنش داده‌ها را ذخیره نموده و جهت جلوگیری از هرگونه سوء استفاده، مورد نظارت مستمر قرار دهد.